

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací

Lyubov Rad

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lyubov Rad

Podnikání a administrativa

Název práce

Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací

Název anglicky

Financial Assets in Accounting of Business Corporations

Cíle práce

Cílem práce je klasifikace finančního majetku, jeho oceňování, účtování a vykazování v účetnictví obchodních korporací účtujících dle vyhl. č.500/2002 Sb., zejména z hlediska české právní úpravy účetnictví, ale rámcově i z hlediska Mezinárodních standardů finančního účetnictví IFRS a vymezení nejpodstatnějších odlišností na základě porovnání těchto dvou přístupů. Na konkrétních příkladech ukázat metody oceňování finančního majetku k rozvahovému dni, včetně kurzových rozdílů, a způsoby zachycení změn tohoto ocenění v účetnictví a v účetních výkazech obchodních korporací dle české právní úpravy.

Metodika

V první etapě prací nastudovat odpovídající právní předpisy a odborné zdroje. Provést jejich kritickou analýzu a za pomoci syntézy a dedukce zpracovat ucelený přehled dané problematiky. Podrobně provést analýzu klasifikace, oceňování a zobrazení finančního majetku, jak dlouhodobého, tak krátkodobého v účetnictví a následně ve finančních výkazech sestavovaných dle českých právních předpisů a okrajově i dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS. Věnovat pozornost oceňování a účtování finančního majetku při jeho pořízení a odlišným metodám při oceňování a účtování změn v ocenění dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku k rozvahovému dni, s ohledem na dopady na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů. Tuto problematiku znázornit na příkladech.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

cenné papíry, české právní předpisy, dlouhodobý finanční majetek, IFRS, krátkodobý finanční majetek, oceňování, pořízení, rozvahový den

Doporučené zdroje informací

- BŘEZINOVÁ, Hana. Účetní předpisy pro podnikatele. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. ISBN 978-80-7552-050-0.
- DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Aktualiz a rozš. vyd. Brno: BizBooks, 2014, xi. Daně a účetnictví (Biz Books). ISBN 978-80-265-0149-7.
- KOCH, Jiří. Účetní závěrka podnikatelů za rok 2015. Český Těšín: Poradce, 2015. ISBN 978-80-7365-366-8.
- KYNCLOVÁ, Daniela. Účetní závěrka v příkladech. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1565-7.
- MERITUM, Účetnictví podnikatelů 2016. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. ISBN 978-80-7552-050-0.
- MÜLLEROVÁ, Libuše a Michal ŠINDELÁŘ. Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích. Praha: Účetnictví a daně (Grada), 2016. ISBN 978-80-247-5806-0.
- RYNEŠ, Petr. Podvojně účetnictví a účetní závěrka k 1.1.2016. 16., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7263-994-6.
- STROUHAL, Jiří a kol. Oceňování v účetnictví. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013. ISBN 978-80-7478-366-1.
- STROUHAL, Jiří. Peněžní prostředky a cenné papíry v účetnictví podnikatelů. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. ISBN 978-80-7357-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ladislav Seidl

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 7. 10. 2016

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 10. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 08. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 03. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ladislavu Seidlovi a Haně Moškonové za pomoc a odborné vedení při zpracování této práce.

Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací

Abstrakt

Tématem bakalářské práce je „Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací“. V prvních kapitolách se práce zabývá charakteristikou finančního majetku. Poté v teoretických východiscích je tato problematika finančního majetku rozdělena do dvou částí, na dlouhodobý finanční majetek a krátkodobý finanční majetek. Dále je důkladně popsáno a rozděleno oceňování a účtování finančního majetku, které je také znázorněno na daných schématech.

Praktická část je zaměřena na oceňování a účtování změn v ocenění dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku k rozvahovému dni. Tato problematika je podrobně rozebrána na konkrétních účetních případech, jež se týkají různých způsobů oceňování a poté zaúčtování do schémat.

Klíčová slova: cenné papíry, české právní předpisy, dlouhodobý finanční majetek, IFRS krátkodobý finanční majetek, oceňování, pořízení, rozvahový den

Financial Assets in Accounting of Business Corporations

Abstract

The theme of this bachelor thesis is “Financial Assets in Accounting of business Corporations”. In the first chapters in characteristics of financial assets. Theoretical considerations in financial assets is divided into two parts, financial fixed assets and short-term financial assets. Further described are valuation and accounting and financial assets, which is also shown in the diagrams.

The practical part is aimed at measuring and accounting for changes in the long-term and short-term financial assets at the balance sheet date. The issue is taken on specific accounting cases concerning different ways and then posting to the schemes.

Keywords: securities, Czech legislation, long-term financial assets, IFRS, short-term financial assets, appraisalment, acquisition, balance sheet day

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a metodika	11
Cíl práce	11
Metodika	11
3. Teoretická východiska	12
3.1 Finanční majetek	12
3.1.1 Dlouhodobý finanční majetek.....	12
3.1.2 Majetkové účasti	13
3.2 Cenné papíry a podíly	13
3.2.1 Majetkové cenné papíry	15
3.2.2 Dluhové cenné papíry do splatnosti.....	16
3.2.3 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	18
3.3 Oceňování dlouhodobého finančního majetku.....	20
3.3.1 Oceňování cenných papírů při pořízení	20
3.3.2 Oceňování cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	20
3.3.3 Oceňování cenných papírů při úbytku	22
3.3.4 Oceňování cenných papírů dle IFRS	23
3.4 Účtování dlouhodobého finančního majetku	24
3.5 Krátkodobý finanční majetek	26
3.6 Oceňování krátkodobého finančního majetku	27
3.6.1. K okamžiku uskutečnění účetního případu.....	27
3.6.2 Ke konci rozvahového dne	27
3.7 Účtování krátkodobého finančního majetku	28
4. Vlastní práce	30
4.1 Oceňování dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku.....	30
4.1.1 Majetkové cenné papíry – záloha na nákup.....	30
4.1.2 Pořízení, přecenění a prodej majetkových CP k obchodování	31
4.1.3 Oceňování majetkových účastí metodou ekvivalence	33
4.1.4 Pořízení, přecenění a prodej diskontovaného dluhopisu k obchodování..	34
4.1.5 Pořízení, přecenění a prodej kupónového dluhopisu k obchodování	35
4.1.6 Směnky	36
4.1.7 Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách.....	39
5. Výsledky a diskuse	41
6. Závěr.....	42

7. Seznam použitých zdrojů	43
8. Přílohy	44

Seznam obrázků

Obrázek 1: Dělení majetkových CP	15
Obrázek 2: Dělení dluhových CP	17
Obrázek 3: Dělení ostatních CP	18

Seznam schémat

Schéma 1 - Účtování pořízení dlouhodobého finančního majetku	25
Schéma 2: Účtování přecenění dlouhodobého majetku metodou ekvivalence a přecenění reálnou hodnotu	25
Schéma 3: Pořízení krátkodobých cenných papírů nákupem a jejich přecenění na reálnou hodnotu	29

1. Úvod

Tématem bakalářské práce je „Finanční majetek v účetnictví obchodních korporací“.

Finanční majetek, zpravidla dlouhodobý se v literatuře často označuje jako finanční investice, to je způsobeno jeho charakterem, který předpokládá určité budoucí výnosy z tohoto majetku. To je důvodem, proč je v účetnictví vykazován na aktivní straně rozvahy. Příkladem těchto investic jsou cenné papíry, především akcie a dluhopisy. Samozřejmě pro zahrnutí do dlouhodobého majetku je pak důležitá jejich splatnost, která nesmí být kratší než 1 rok. Jak je známo, každá investice s sebou nese určité riziko, proto budoucí výnosy nejsou tak jistým jevem.

Vstupní kapitola uvádí legislativní úpravu obchodních korporací, související také se změnami, jež proběhly v roce 2016. Tento rok přinesl jednu z největších změn v účetních předpisech za posledních deset let. V souvislosti s transpozicí Směrnice 2013/34/EU do českého zákona o účetnictví dohází od roku 2016 k rozdělení účetních jednotek do jednotlivých kategorií. Tato skutečnost se dotkla i finančního majetku.

Finanční majetek je v rozvaze vykazován na straně aktiv, jelikož má podobu investic, které předpokládají budoucí výnosy. Levá strana (aktiva) bilanční rovnice se vztahuje k majetku, který společnost využívá za účelem naplnění podnikatelského záměru. Pravá strana (pasiva) rovnice potom reprezentuje finanční zdroje, které posloužili k pořízení tohoto majetku. Obě skupiny bilanční sumy mají své obvyklé složky. Aktiva se zpravidla dělí na dlouhodobá (stálá) a krátkodobá, pasiva potom na vlastní a cizí zdroje.

2. Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je především klasifikace finančního majetku, jeho oceňování, účtování a vykazování v účetnictví obchodních korporací účtujících dle vyhl. č.500/2002 Sb., zejména z hlediska české právní úpravy účetnictví, ale rámcově i z hlediska Mezinárodních standardů finančního účetnictví IFRS a vymezení nejpodstatnějších odlišností na základě porovnání těchto dvou přístupů. Dalším cílem této práce je poukázat na rozdíly mezi dlouhodobým a krátkodobým finančním majetkem, na konkrétních příkladech ukázat metody oceňování finančního majetku k rozvahovému dni, včetně kurzových rozdílů, a způsoby zachycení změn tohoto ocenění v účetnictví a v účetních výkazech obchodních korporací dle české právní úpravy.

Metodika

V první části práce nastudovat odpovídající právní předpisy a odborné zdroje. Provést jejich kritickou analýzu a za pomoci syntézy a dedukce zpracovat ucelený přehled dané problematiky. Podrobně provést analýzu klasifikace, oceňování a zobrazení finančního majetku, jak dlouhodobého, tak krátkodobého v účetnictví a následně ve finančních výkazech sestavovaných dle českých právních předpisů a okrajově i dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS. Věnovat pozornost oceňování a účtování finančního majetku při jeho pořízení a odlišným metodám při oceňování a účtování změn v ocenění dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku k rozvahovému dni, s ohledem na dopady na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů. Tuto problematiku znázornit na příkladech.

Praktickou částí této práce jsou účetní případy, navazující na část teoretickou. Ve které jsou uvedeny a znázorněny podrobné postupy oceňování a účtování finančního majetku, na konkrétních účetních příkladech vlastního zpracování a následného znázornění pomocí schémat.

3. Teoretická východiska

3.1 Finanční majetek

Současné pojetí finančního majetku je upraveno v zákoně č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve vyhlášce 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví a také v Českých účetních standardech pro podnikatele. Finanční majetek se dělí na dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek. (9)

3.1.1 Dlouhodobý finanční majetek

Představuje dlouhodobě vázané prostředky finančního charakteru, o nichž se účtuje v účtové skupině 06 – DFM. Představuje aktiva, která má účetní jednotka v úmyslu držet ve společnostech déle než 1 rok – účetní jednotka předpokládá, že z dlouhodobého držení finančního majetku vzniknou určité užitky např. formou úroků, práv na ovládnání, podílů na likvidačním zůstatku atd. (2)

Dlouhodobým finančním majetkem se stávají majetkové složky až v okamžiku uskutečnění účetního případu. Jsou to zejména takové složky majetku, které účetní jednotka získává za účelem:

- získat vliv ve společnosti, do níž investuje. Využití vlastnictví k ekonomickému ovládnání a kontrole jiné účetní jednotky prostřednictvím podílové účasti na jejím základním kapitálu (podílové cenné papíry), finanční půjčky s dobou splatnosti delší než 1 rok apod.
- uložení volných peněžních prostředků do různých nemovitostí, uměleckých sbírek a předmětů z drahých kovů, nebo pořízení takových majetkových složek v očekávání růstu jejich ceny a dosažení většího zisku jejich prodejem. (4)

3.1.2 Majetkové účasti

Jsou to takové cenné papíry a podíly, jež jsou v podnicích s rozhodujícím či podstatným vlivem a jsou účtovány na účtech:

061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách,

062 – Podíly v účetních jednotkách s podstatným vlivem.(6)

1. Podíly v ovládaných a řízených osobách

Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem jsou pořízené za účelem držení a výkonu majetkových práv po dobu delší než rok. Podle zákona o obchodních korporacích je ovládající osoba, ta která fakticky, nebo právně vykonává přímo či nepřímo rozhodující vliv na řízení, nebo provozování podniku jiné osoby (dále jen „ovládaná osoba“). Má se za to, že ovládající osoba je taková osoba¹, která má větší než 50 % podíl na základním kapitálu ovládané osoby (může to být i menší než 50 % a zároveň větší než 40 % podíl, pokud jiná osoba nedisponuje stejným eventuálně vyšším počtem hlasovacích práv).

Je-li ovládající osobou společnost, jde o společnost mateřskou a společnost, kterou ovládá, je společností dceřinou. Nepřímým vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby. (4), (6)

2. Podíly s podstatným vlivem

Účetní jednotka (mateřská společnost) má 20 % a větší, nejvýše však 50 % podíl (účast) na ZK, dále má podstatný vliv na řízení společnosti, který vyplývá buď z uvedeného podílů na ZK, ze smlouvy či stanov. (4), (6)

3.2 Cenné papíry a podíly

Dle zákona č.89/2012 Sb., § 514² je cenný papír listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést. Cenné papíry mohou mít formu cenného papíru na doručitele, na řad, nebo na jméno. (5)

¹ Ovládající osobou může být i seskupení osob – jde o osoby jednající ve shodě, které mají minimálně 40 % hlasovacích práv.

² Nový občanský zákoník.

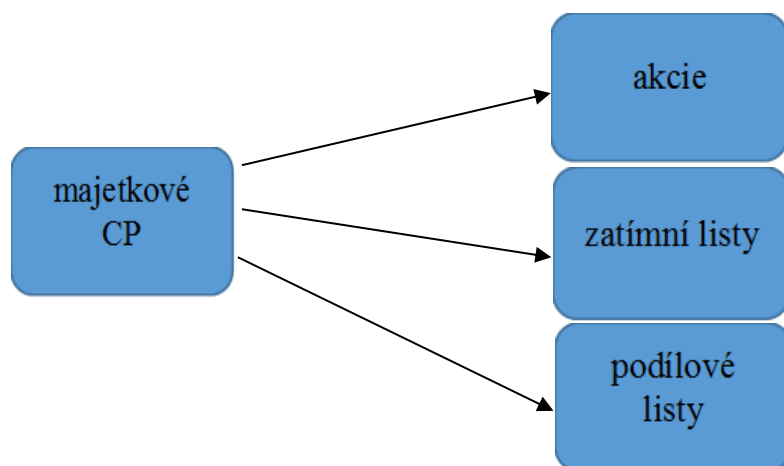
Dle Strouhala (8) jsou cenné papíry klasifikovány podle kritérií:

- **podoba cenných papírů**
 - listinné cenné papíry – mají fyzickou podstatu
 - zaknihované cenné papíry – fyzickou podstatu nemají a jsou vedeny v registru CP
- **forma cenných papírů**
 - CP na jméno – jsou vázány na konkrétního majitele a jejich převod je možný pouze rubopisem a následným předáním
 - CP na doručitele – nejsou vázány na konkrétního majitele a jejich převod je možný pouhým předáním
- **forma výnosu z cenných papírů**
 - CP se stálým výnosem – mezi tyto cenné papíry se řadí např. dluhopisy
 - CP s proměnlivým výnosem – to jsou např. akcie
 - CP neúročené – do této kategorie se zařazují např. šeky
- **oběhu schopnosti CP**
 - cirkulační CP – které mohou rychle a bez větších formalit měnit osobu svého majitele
 - ukládající CP – mohou obíhat jen velmi pozvolna vzhledem k formálnostem a převodu práv, která jsou s nimi spojená
- **zastupitelnosti CP**
 - zastupitelné CP – jsou vydány stejným emitentem ve stejné formě, jsou stejného druhu a vyplývají z nich stejná práva, jsou to např. akcie, podílové listy a záložní listy
 - nezastupitelné CP – předchozí charakteristika se na ně nevztahuje
- **emise CP**
 - vydávány jednotlivě – např. směnky
 - vydávány hromadně – např. akcie, podílové listy, dluhopisy
- **emitenta CP**
 - soukromý subjekt – např. státní dluhopisy
 - veřejný subjekt – např. komunální dluhopisy

3.2.1 Majetkové cenné papíry

Zakládají právo jejich majitele na tom, aby se podílel na rozhodování a kontrole emitenta, nebo aby mu emitent poskytl nějakou majetkovou hodnotu (např. akcie).

Obrázek 1: Dělení majetkových CP

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhala (8)

Akcie

Dle zákona č.90/2012 Sb., § 256³ se jedná o cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se dle zákona a stanov společnosti na jejím řízení, zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti. Osoba, která se podílí na základním kapitálu společnosti, je oprávněna vykonávat práva akcionáře jako společníka, i když společnost dosud nevydala akcie či zatímní listy, a to dnem zápisu základního kapitálu, na němž se podílí, do obchodního rejstříku.

³ Zákon o obchodních korporacích.

Akcie musí obsahovat tyto informace:

- firmu a sídlo,
- jmenovitou hodnotu,
- označení formy akcie,
- výši základního kapitálu a také počet akcií k datu emise,
- datum emise,
- pokud jde o listinnou akcii, tak ta musí navíc obsahovat číselné označení a popis členů představenstva.(7)

Zatímní listy

Dle zákona o obchodních korporacích § 285 cenný papír nahrazuje všechny upsané a nesplacené akcie jednoho druhu. Je-li proto upsáno více druhů akcií, pojí se s každým upsaným druhem akcií jeden zatímní list. V tom případě upisovatel může obdržet více nežli jeden zatímní list.

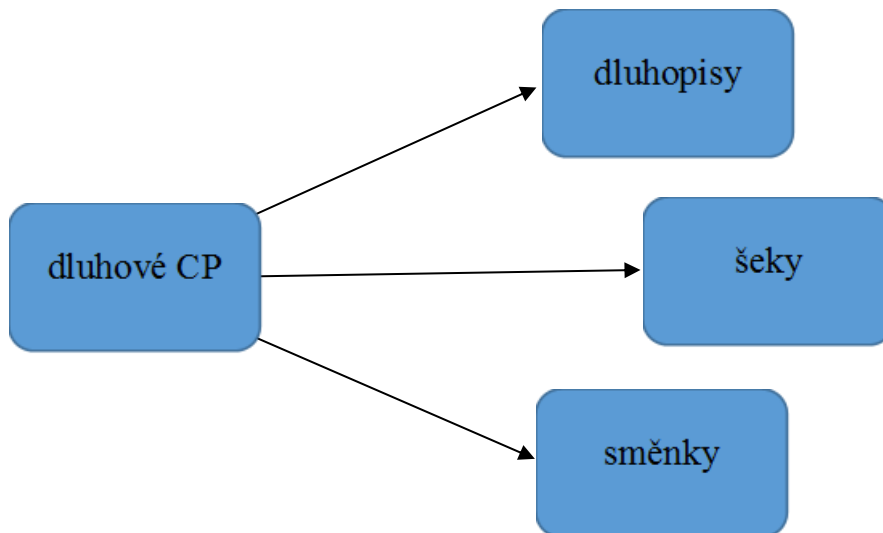
Podílové listy

S tímto cenným papírem je spojeno právo jeho majitele na určitou část majetku v podílovém fondu a také právo podílet se na výnosu z tohoto majetku. Jedná se o prostředek kapitálového trhu. (8)

3.2.2 Dluhové cenné papíry do splatnosti

Jedná se o cenné papíry s dobou splatnosti přesahující jeden rok, které přinášejí výnosy v podobě úroků a podnik je drží do jejich splatnosti, nebo je hodlá později prodat. Jsou to např. nakoupené dluhopisy s pevným či pohyblivým úrokem apod. (5)

Obrázek 2: Dělení dluhových CP

Zdroj: vlastní zpracování dle Strouhala

Dluhopis

Dle zákona č.190/2004 Sb.,⁴ se dluhopisem rozumí úvěrový cenný papír, který vyjadřuje závazek emitenta vůči věřiteli. Jedná se o zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky, vyplacení stanovených výnosů a povinnost emitenta splnit veškeré závazky.

Směnka

Je cenný papír, dle směnečného a šekového zákona § 1 a § 75, obsahující přesně stanovené údaje, ze kterých vyplývá dlužnický závazek, jež dává majiteli směnky nesporné právo požadovat ve stanovenou dobu stanovenou částku.

⁴ Zákon o dluhopisech.

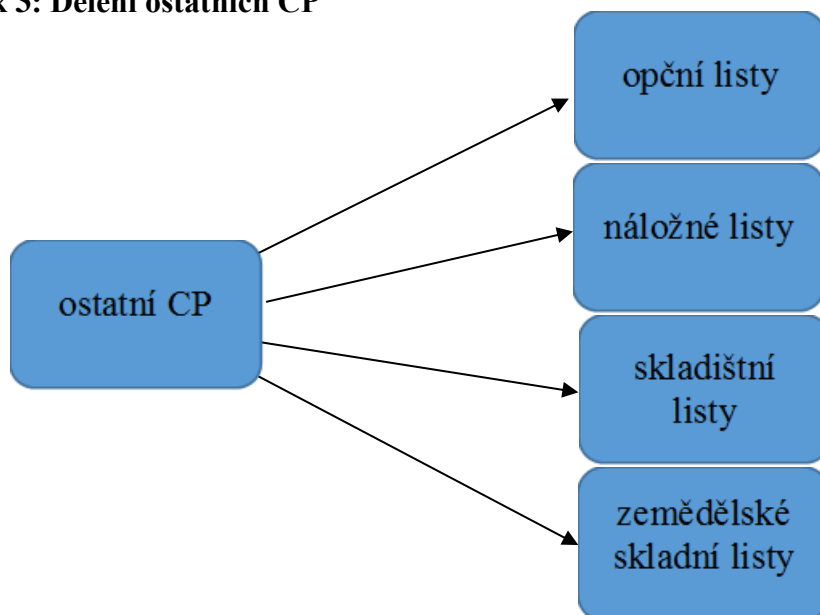
Šek

Je cenný papír, který obsahuje bezpodmínečný příkaz výstavce šeku bance, aby vyplatila na vrub šeku uvedeného účtu oprávněnému majiteli (držiteli) šeku. Náležitosti šeku, jsou popsány v zákoně č.191/1950 Sb.⁵

3.2.3 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly

Pod pojmem ostatní cenné papíry a podíly se vyskytují cenné papíry a podíly, které jeho majiteli nepřinášejí významný vliv na řízení jiné účetní jednotky. Jsou do výše maximálně 20 % základního kapitálu spoluvlastněné společnosti. Na účtu **063 – Ostatní dluhové cenné papíry a podíly**, vykazuje účetní jednotka ty cenné papíry, u kterých v době pořízení nezná svůj záměr, tedy jak s nimi do budoucna naloží. (8)

Obrázek 3: Dělení ostatních CP

Zdroj: vlastní zpracování dle Strouhala (8)

⁵ Směnečný a šekový zákon.

Opční listy

Dle zákona č.90/2012⁶ se jedná o cenný papír na doručitele pro uplatnění přednostního práva, a to v listinné či zaknihované podobě např. akcií, zaknihovaných akcií, dluhopisů, zaknihovaných dluhopisů. Opční list v sobě nese právo (nikoli povinnost) na upsání emitovaných akcií

Náložné listy

Dle zákona č.89/2012 Sb.,⁷ je náložný list listina, s níž je spojeno právo požadovat po dopravci vydání zásilky v souladu s obsahem této listiny. Tímto kontraktem se dopravce zavazuje odesilateli, že určitou věc přepraví z místa odeslání do místa určení a odesílatel dopravci uhradí přepravné.

Skladištní list

Podle zákona č.89/2012 Sb.,⁸ se skladištním listem rozumí cenný papír, který může být vydán jako potvrzení o převzetí věci ke skladování. Lze jej vydat na jméno, na řad, nebo na doručitele. Jedná-li se o cenný papír na jméno, potom jej může oprávněná osoba převádět rubopisem na jiné osoby, přičemž se na rubopis budou vztahovat identické podmínky, jako by se jednalo o rubopis směnky.

Zemědělský skladní list

Podle zákona č.307/2000 Sb.,⁹ jde o listinný cenný papír na řad, převoditelný rubopisem a předáním, představující vlastnické a zástavní právo k uskladněnému zboží. Skládá se z vlastnického a zástavního listu¹⁰ a musí obsahovat určité náležitosti.

⁶ Zákon o obchodních korporacích.

⁷ Nový občanský zákoník.

⁸ Nový občanský zákoník.

⁹ Zákon o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech.

¹⁰ Nelze přitom vystavit pouze jednu část skladního listu.

3.3 Oceňování dlouhodobého finančního majetku

3.3.1 Oceňování cenných papírů při pořízení

Dle zákona č.563/1991 Sb.,¹¹ pořizovací cena při nákupu cenných papírů je cena, kdy se koná jejich pořízení¹², tedy dnem uskutečnění účetního případu. K tomuto dni se všechny cenné papíry oceňují pořizovací cenou. Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen a také náklady související s pořízením, jež jsou v souladu s účetními metodami, které účetní jednotka uplatňuje. Součástí této ceny je tzv. cena samotného cenného papíru či podílu a další náklady, které s pořízením souvisí¹³. Do pořizovacích nákladů je zahrnutý také naběhlý úrokový výnos¹⁴. Cenné papíry může účetní jednotka získat i jako nepeněžitý vklad do společnosti, Poté jsou dle znaleckého posudku zaevidovány v ceně. Jestliže jsou cenné papíry vloženy do společnosti jako nepeněžitý vklad ocení se tržní cenou. Avšak náklady spojené s držbou cenných papírů se do pořizovací ceny nezahrnují a ani náklady, které souvisí s jejich financováním (např. úroky z úvěru).

3.3.2 Oceňování cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne

Účetní jednotky mají povinnost ocenit svůj majetek, ale také závazky ke konci rozvahového dne, kdy je sestavována účetní závěrka. Cenné papíry k rozvahovému dni se oceňují podle zákona o účetnictví třemi způsoby:

- reálnou hodnotou,
- ekvivalencí,
- pořizovací cenou. (6)

¹¹ Zákon o účetnictví.

¹² Například v případě listinných cenných papírů je tímto dnem den účinnosti smlouvy o nabytí cenných papírů.

¹³ Vedlejší náklady: např. poplatky burzám, makléřům, právním poradcům, může to být i cena uplatněné opce či emisní ážio.

¹⁴ tj. úrokový výnos z dluhopisu, který nový majitel uhradí předchozímu majiteli dluhopisu

Oceňování reálnou hodnotou

Touto hodnou se oceňují cenné papíry, které jsou určeny k obchodování na veřejných trzích i mimo veřejné trhy výsledkově. Realizovatelné cenné papíry při trvalém snížení jejich reálné hodnoty do finančních nákladů a také ostatní (realizovatelné) cenné papíry, které se účtují na zvláštní účet **414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků** ve vlastním kapitálu. Přecenění na reálnou hodnotu ke konci rozvahového dne se dle zákona č.563/1991 Sb., § 27¹⁵ neprovádí u vlastních akcií, dluhopisů a majetkových účastí, které jsou drženy do splatnosti.

Stanovení reálné hodnoty:

Jak je uvedeno v zákoně o účetnictví § 27, reálná hodnota cenného papíru představuje:

- tržní hodnotu

Tím se rozumí hodnota, která je vyhlášená na burze (tuzemské či zahraniční), neboli na jiném organizovaném trhu. Tržní hodnota je vyhlášena burzou cenných papírů v ten samý den, kdy se provádí účetní závěrka. Pokud majetek není veden na tuzemské burze, ale je zaznamenán na zahraničních burzách, v tom případě se tržní hodnotou rozumí nejvyšší cena ze zavíracích cen¹⁶, které bylo dosaženo na schválených trzích zahraničních burz cenných papírů v pracovní den, ke kterému se ocenění provádí.

- posudkem znalce nebo kvalifikovaným odhadem

Takové ocenění se používá v případě, kdy tržní hodnota není k dispozici, nebo v tom případě, když neodráží reálnou hodnotu tak, jak je třeba. V případě tohoto ocenění bývá dosti náročné stanovit cenu, která nemusí být vždy dostatečně spolehlivá.

- ocenění dle zvláštních předpisů

Toto ocenění se použije v tom případě, kdy nelze použít ocenění tržní hodnotou ani ocenění posudkem znalce nebo kvalifikovaným odhadem. (4)

¹⁵ Zákon o účetnictví.

¹⁶ Tj. cena vyhlášená v okamžiku uzavření trhu.

Oceňování ekvivalencí

Toto oceňování je dobrovolné, záleží na rozhodnutí každé účetní jednotky, která vlastní majetkovou účast. V případě, že se účetní jednotka rozhodla u dlouhodobých majetkových podílů pro oceňování ekvivalencí, musí tento způsob použít i u všech svých dlouhodobých majetkových podílů. Není tedy možné kombinovat oceňování těchto podílů s pořizovací cenou a ekvivalencí. Touto metodou se oceňují majetkové účasti.

Na účtu 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetků a závazků se účtuje k rozvahovému dni, rozdíl mezi původní pořizovací cenou majetkových účastí a ekvivalenčním oceněním. (4)

Oceňování v původních pořizovacích cenách

Tento způsob oceňování se používá v tom případě, kdy není možné stanovit reálnou hodnotu cenných papírů, nebo pokud se účetní jednotka nerozhodne oceňovat ekvivalencí. U dluhopisů, u kterých nejde stanovit reálnou hodnotu, se k rozvahovému dni oceňuje původní pořizovací cenou a zaúčtuje se ve věcné a časové souvislosti o úrokovém výnosu. U dluhových cenných papírů držených do splatnosti a také dluhových cenných papírů, které se reálnou hodnotou neoceňují, ale zůstávají v ceně pořizovací se úroky účtují v určitých souvislostech. (6)

3.3.3 Oceňování cenných papírů při úbytku

Účetní jednotka může pro ocenění úbytku cenných papírů použít tyto metody:

- vážený aritmetický průměr
- FIFO (First In First Out, v překladu znamená „První na sklad, první ze skladu“).
Již dle názvu je napovězeno, že se jedná o ocenění ve kterém, první cena pro ocenění nárůstu majetku se použije jako první cena pro ocenění jeho úbytku.
- LIFO (Last In First Out - „Poslední na sklad, první ze skladu“).

V této metodě se použije pro ocenění úbytku cenných papírů, cena posledního nárůstu. Tento způsob české právní předpisy nepovolují.

Cenné papíry jsou vyřazované především v důsledku prodeje, inkasu splatných cenných papírů a prostřednictvím daru. (7)

3.3.4 Oceňování cenných papírů dle IFRS

Mezinárodní standardy IFRS se v současné době zabírají nejvíce oblastmi cenných papírů, jež jsou:

IAS 32 Finanční nástroje: prezentace – vychází z definic obou kategorií, a to odlišení finančního závazku a kapitálového nástroje. Finanční závazek je smluvní závazek předat peněžní prostředky, nebo vyměnit finanční nástroj se třetí stranou za potenciálně nevýhodných podmínek. Finanční závazky mají tedy vždy určené datum splatnosti, v případě kapitálových nástrojů tomu tak není. Kapitálový nástroj je smlouvou, která dokládá zbytkový podíl na aktivech po odečtení všech závazků.

IAS 39 Finanční nástroje: účtování a oceňování – účetní jednotky se mohou rozhodnout účtovat o finančním nástroji buď k datu uskutečnění transakce, či také k datu vypořádání obchodu, důležité je postupovat vždy stejně. V tomto případě jsou finanční nástroje v okamžiku pořizování oceněny ve fair value, nebo oceňování v amortizovaných nákladech v závislosti na tom, jakého portfolia je aktivum zařazeno.

IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování – obsahuje výčet požadavků na zveřejnění informací o finančních nástrojích a s nimi spojenými riziky v rámci účetní závěrky – tedy v účetních výkazech a v komentáři k nim. Navazuje tak na IAS 32 a IAS 39 – především v oblasti klasifikace finančních nástrojů a požadavků na jejich ocenění.

IFRS 9 Finanční nástroje - relativní zjednodušení aktiv pro účely oceňování. Tato klasifikace vychází v první radě z charakteru finančního nástroje. Finanční aktiva jsou rozdělena na dluhové nástroje a kapitálové nástroje. (3)

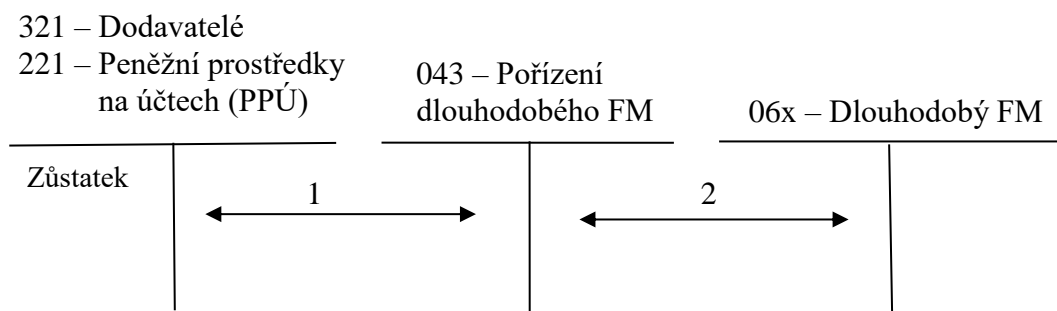
3.4 Účtování dlouhodobého finančního majetku

Dle zákona č.563/1991 Sb.,¹⁷ a vyhlášky č.500/2002 Sb., při pořízení dlouhodobého finančního majetku, se účtuje v účetní skupině **06 - Dlouhodobý finanční majetek**. Jedná se o účty 061 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba, 062 – Podíly - podstatný vliv, 063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly, 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti, 066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba, 067 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv, 068 – Zápůjčky a úvěry - ostatní, 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek, které se účtují na straně „má dáti“ v závislosti na tom, o jaký druh dlouhodobého finančního majetku se jedná. Poté na straně „dal“ se budou objevovat tyto účtové skupiny:

- 21** – *Peněžní prostředky v pokladně*, v případě pořízení dlouhodobého finančního majetku za hotové,
- 22** – *Peněžní prostředky na účtech*, tento účet se používá, když se poskytují zápůjčky, úvěry a převody finančních prostředků na dlouhodobé vklady,
- 32** – *Závazky (krátkodobé) nebo 47 – Dlouhodobé závazky* v případě bezhotovostního pořízení dlouhodobého finančního majetku,
- 34** – *Zúčtování daní a dotací* v případě, kdy zákon o DPH stanoví, že vklad je zdanitelným plněním,
- 36** – *Závazky ke společníkům*, používá se v případě upsání vkladu do obchodní korporace,
- 37** – *Jiné závazky a pohledávky*, když se uplatňují práva nákupní opce,
- 41** – *Základní kapitál a kapitálové fondy* v případě bezúplně převedeného majetku kromě daru,
- 66** – *Finanční výnosy* v případě daru. (1)

¹⁷ Zákon o účetnictví.

Schéma 1 - Účtování pořízení dlouhodobého finančního majetku

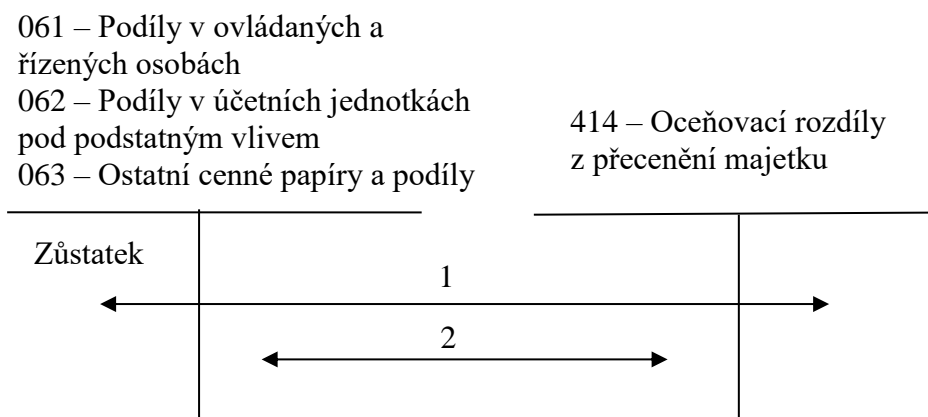

Účetní případy:

- 1) Pořizování dlouhodobého finančního majetku (na fakturu či za hotové)
- 2) Zařazení dlouhodobého finančního majetku

Zdroj: vlastní zpracování dle Müllerové a Šindeláře (4)

Schéma 2: Účtování přecenění dlouhodobého majetku metodou ekvivalence a přecenění reálnou hodnotu

Účetní případy:

- 1) Zvýšení hodnoty podílů na reálnou hodnotu, či při přecenění ekvivalencí
- 2) Snížení hodnoty podílů na reálnou hodnotu, nebo při přecenění ekvivalencí

Zdroj: vlastní zpracování dle Müllerové a Šindeláře (4)

3.5 Krátkodobý finanční majetek

Dle zákona č.563/1991 Sb.,¹⁸ a vyhlášky č.500/2002 Sb., je podstatným rysem krátkodobého finančního majetku to, že účetní jednotka ho má v úmyslu držet krátkodobě, a to pouze po dobu 12 měsíců. Pro evidenci je vymezena účtová skupina 25 – *Krátkodobý finanční majetek*, jež tvoří část finančního majetku, který má účetní jednotka převážně v držení pouze do jednoho roku, například cenné papíry k obchodování a cenné papíry se splatností do jednoho roku, vlastní akcie a vlastní obchodní podíly, vlastní dluhopisy, ostatní realizovatelné cenné papíry a ostatní cenné papíry, např. nakoupené opční listy. Pokud jsou nakoupené opční listy v držení až do dne uplatnění přednostního práva, zaúčtují se v tento den do nákladů na příslušný účet účtové skupiny 56 – Finanční náklady, ať je právo uplatněno či nikoliv. Analytické účty se vedou podle druhu cenných papírů. Pro účtování o cenných papírech se použije ustanovení *Českých účetních standardů pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly*.

Do této skupiny krátkodobého finančního majetku patří:

- majtkové cenné papíry k obchodování (akcie, s úmyslem prodat do 1 roku),
- dluhové cenné papíry k obchodování (se záměrem prodat do 1 roku)
- dluhové cenné papíry držené do splatnosti se splatností do 12 měsíců,
- cenné papíry a podíly emitované účetní jednotkou (vlastní akcie, vlastní podíly a vlastní dluhopisy),
- ostatní realizovatelné CP.

Dříve se do „Krátkodobého finančního majetku“ zařazovaly také peněžní prostředky, ale od 1. 1. 2016 se účtová třída 2 nazývá „Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky“. Přesto že se nachází pod stejnou účtovou třídou, ale v rozvaze se vykazují jako dvě oddělené položky. (1)

¹⁸ Zákon o účetnictví.

3.6 Oceňování krátkodobého finančního majetku

3.6.1. K okamžiku uskutečnění účetního případu

Součástí pořizovací ceny jsou také vedlejší pořizovací náklady, mezi které však nepatří úroky z úvěru na pořízení cenných papírů a náklady spojené s jejich držbou. Ocenění ve jmenovitých hodnotách valut znějících na cizí měnu s přeceněním na českou měnu se provádí kurzem České národní banky v souladu s interní směrnicí aktuálním či pevným kurzem (§ 24 ZoÚ) stanoveným po určitý interval (týden, měsíc, maximálně však jedno účetní období). (4)

3.6.2 Ke konci rozvahového dne

Také k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, se peněžní prostředky držené v cizí měně, ve valutové pokladně, či na devizových účtech přepočítají kurzem vyhlášeným Českou národní bankou k tomuto dni a zúčtuje se kurzový rozdíl. Krátkodobé cenné papíry se ocení reálnou hodnotou. Pro tyto účely se jako reálná hodnota použije:

- a) tržní hodnota, jež je taková hodnota, která je vyhlášená k okamžiku ne pozdějšímu, než je okamžik ocenění, nebo se nejvíce blíží na evropském regulovaném trhu, na zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu;
- b) hodnota vyplývající z obecně uznávaných oceňovacích modelů a technik, pokud tyto oceňovací modely a techniky zajišťují přijatelný odhad tržní hodnoty¹⁹;
- c) ocenění kvalifikovaným odhadem, nebo posudek znalce není-li tržní hodnota k dispozici;
- d) ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů, nelze-li postupovat podle odrážek a) až c)

Pokud není objektivně možné stanovit reálnou hodnotu, považuje se za tuto hodnotu ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu, eventuálně se očekávaná ztráta z přechodného snížení hodnoty vyjádří opravnou položku. (4)

¹⁹ Tento způsob stanovení reálné hodnoty byl umožněn novelou zákona o účetnictví účinnou od 1. ledna 2016.

3.7 Účtování krátkodobého finančního majetku

Pro Krátkodobý finanční majetek je v účetnictví vymezená účtová třída **2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky**, které dále obsahují následující účtové skupiny, v nichž si ú. j.²⁰ zřizují syntetické, případně analytické účty:

- 21 – Peněžní prostředky v pokladně
- 22 – Peněžní prostředky na účtech
- 25 – Krátkodobý finanční majetek**
- 26 – Převody mezi finančním majetkem
- 29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku (4)

Dle zákona č.563/1991 Sb.,²¹ a vyhlášky č.500/2002 Sb., se **Krátkodobý finanční majetek** zařazuje do účetní skupiny 25 – Krátkodobý finanční majetek:

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování,*
- 252 – Vlastní podíly,*
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování,*
- 254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba,*
- 255 – Vlastní dluhopisy,*
- 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti,*
- 257 – Ostatní cenné papíry,*
- 259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku.*

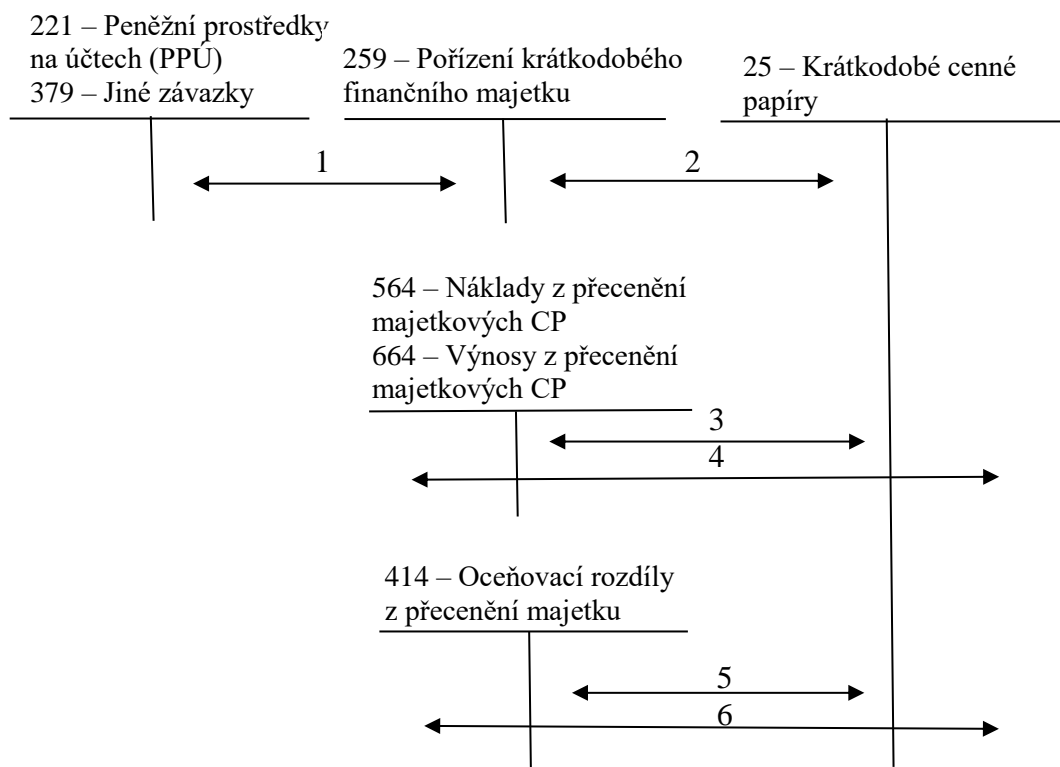
Při pořizování krátkodobého majetku se využívá kalkulačního účtu 259 – *Pořizování krátkodobého finančního majetku*. Oceňuje se pořizovací cenou, jejíž součástí jsou i poplatky a provize související s pořízením. Evidenci je potřeba vést podle druhu cenných papírů, podle jmenovitých hodnot a emitentů.

Prodej se účtuje na výnosový účet 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů a účetní hodnota se promítá na účet 561 – Prodané CP a podíly. (1)

²⁰ Ú. j. – účetní jednotky

²¹ Zákon o účetnictví.

Schéma 3: Pořízení krátkodobých cenných papírů nákupem a jejich přecenění na reálnou hodnotu

Účetní případy:

- 1) Úhrada pořizovacích nákladů na pořízení krátkodobých cenných papírů.
- 2) Převod pořizovací ceny na příslušný účet krátkodobých cenných papírů.
- 3) Zvýšení reálné hodnoty majetkového nebo dluhového cenného papíru obchodovaného na veřejných trzích k datu účetní závěrky.
- 4) Snížení reálné hodnoty majetkového nebo dluhového cenného papíru obchodovaného na veřejných trzích k datu účetní závěrky.
- 5) Zvýšení reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů na neveřejných trzích k datu účetní závěrky.
- 6) Snížení reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů na neveřejných trzích k datu účetní závěrky.

Zdroj: vlastní zpracování dle Müllerové a Šindeláře (4)

4. Vlastní práce

4.1 Oceňování dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku

Tato část práce je založena na oceňování dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku. Daná problematika je komplexně rozebrána na konkrétních účetních případech a poté znázorněna a zaúčtována dle podvojného zápisu a souvztažnosti.

4.1.1 Majetkové cenné papíry – záloha na nákup

Příklad:

Účetní jednotka se rozhodla o nakoupení akcií společnosti Tefal a. s., kterou bude po vykoupení veškerých akcií stoprocentně ovládat. Nákup má účetní jednotka v úmyslu provést prostřednictvím makléřské firmy, která pro ni vypracovala následující cenovou nabídku za účelem nákupu 1 000 ks akcií (100 % všech doposud emitovaných akcií):

- Cena pořízení/1ks akcií: 5000 Kč Celkem: 5 000 000 Kč²²
- Poplatky Centrálnímu depozitáři CP: 60 000 Kč
- Odměna makléřské společnosti: 90 000 Kč
- Záloha poskytnutá před pořízením akcií: 2 000 000 Kč
- Pořizovací cena podílů: 5 000 Kč
- Zbývající částka nutná k úhradě: 3 150 000 Kč²³
(do jednoho měsíce od uskutečnění obchodu)

Č.	Popis účetního případu	Kč	MD	D
1.	Zaplacení zálohy na nákup CP z BÚ	2 000 000	053	221
2.	Pořízení 1 000 ks akcií dle cenové nabídky	5 000 000	043	321
3.	Poplatky středisku cenných papírů	60 000	043	321
4.	Odměna makléřské společnosti	90 000	043	321
5.	Zařazení cenných papírů do evidence	5 150 000	061	043
6.	Zúčtování zálohy před úhradou závazku	- 2 000 000	053	321
7.	Doplacení závazku z BÚ	3 150 000	321	221

²² celková částka = 1 000 ks * pořizovací cena

²³ zbývající částka nutná k úhradě = celková částka: 5 000 000 – (záloha: 2 000 000 – poplatky: 60 000 – odměna makléřské spol.: 90 000)

321 - Dodavatelé		043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku		221 – Peněžní prostředky na účtech (PPÚ)	
7) 3 150 000	2) 5 000 000	2) 5 000 000	5) 5 150 000		1) 2 000 000
	3) 60 000	3) 60 000			7) 3 150 000
	4) 90 000	4) 90 000			
	6) – 2 000 000				
061 – Podíly v ovládaných řízených osobách		053 – Poskytnuté zálohy a závdavky na DFM			
5) 5 150 000		1) 2 000 000			
		6) -2 000 000			

4.1.2 Pořízení, přecenění a prodej majetkových CP k obchodování

U majetkových cenných papírů se jedná o rozdíl mezi hodnotou CP vedených v účetnictví a jejich reálnou hodnotou k rozvahovému dni.

Příklad:

V říjnu 20xx, účetní jednotka nakoupila za spekulativním²⁴ účelem 1 000 ks akcií, záměrem účetní jednotky je dosažení zisku z rozdílu cen při pořízení a prodeji. Cena pořízení činila 210 Kč. Kurz akcie k 31. 12. 20xx činí 240 Kč za 1 ks akcie. V dubnu následujícího roku účetní jednotka prodává celý balík akcií za 280 000 Kč.

²⁴ Spekulativní (riskantní)

Č.	Doklad	Popis účetního případu	Částka v Kč	MD	D
1.	Při Fa	Nákup akcií prostřednictvím makléře:			
		a) cena pořízení,	210 000	259	x
		b) provize makléři,	20 000	259	x
		c) fakturováno celkem.	230 000	x	321
2.	VÚD	Převedení CP na příslušný majetkový účet	230 000	251	259
3.	VBÚ	Uhrazení závazku vůči makléři	230 000	321	221
4.	VÚD	Přecenění CP na reálnou hodnotu ²⁵	10 000	251	664
5.	PPD	Prodej akcií za hotové	280 000	211	661
6.	VÚD	Vyřazení prodaných akcií z portfolia	240 000	561	251

259 – Pořízení krátkodobého finančního majetku		251 – Majetkové cenné papíry k obchodování		321 - Dodavatelé	
1) 230 000	2) 230 000	2) 230 000	6) 240 000	3) 230 000	1) 230 000
		4) 10 000			
221 – Peněžní prostředky na účtech (PPÚ)		211 – Pokladna		561 – Prodané cenné papíry a podíly	
	3) 230 000	5) 280 000		6) 240 000	
661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		664 – Výnosy z přecenění cenných papírů			
	5) 280 000		4) 10 000		

²⁵ Reálna hodnota = Tržní hodnota, posudek znalce nebo kvalifikovaný odhad a dle zvláštních předpisů.

4.1.3 Oceňování majetkových účastí metodou ekvivalence

Příklad:

Účetní jednotka ABC s. r. o. má v držení 70 % akcií společnosti Also a. s.. Hodnota akcií na účtu 061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách činí k rozvahovému dni v roce 20xx 1 500 000 Kč. Při přípravě byla zjištěna výše vlastního kapitálu společnosti Also a.s., která činí k rozvahovému dni roku 20xx 4 000 000 Kč. V následujícím účetním období ABC s. r. o. celý podíl ve společnosti Also a. s. prodává za 1 900 000 Kč.

Č.	Doklad	Obsah účetního případu	Částka tis. Kč	MD	D
1.	VÚD	Rozdíl z nového ocenění. ²⁶	1 300	061/AÚ ²⁷	414
2.	VBÚ	Prodej majetkové účasti: a) tržba z prodeje	1 900	221	661
3.	VÚD	b) zrušení rozdílu z přecenění	1 300	414	061/AÚ
4.	VÚD	c) vyřazení prodaných akcií	1 500	561	061

061 – Podíly v ovládaných řízených osobách

1) 1 300 000	3) 1 300 000
	4) 1 500 000

414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a dluhů

3) 1 300 000	1) 1 300 000
--------------	--------------

221 – Peněžní prostředky na účtech (PPÚ)

2) 1 900 000

561 – Prodané cenné papíry a podíly

4) 1 500 000

661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů

2) 1 900 000

²⁶ rozdíl z nového ocenění = (vlastní kapitál * 70 % akcií/100) – podíly v ovládaných a řízených osobách
1 500 000

²⁷ AÚ – Analytický účet.

4.1.4 Pořízení, přecenění a prodej diskontovaného dluhopisu k obchodování

U diskontovaných cenných papírů se jedná o rozdíl mezi hodnotou cenných papírů, která je vedena v účetnictví a jeho reálnou hodnotou k rozvahovému dni, včetně naběhlého úrokového výnosu.

Příklad:

Účetní jednotka si pořídila v březnu roku 20xx diskontovaný dluhopis za 19 000 Kč se záměrem je do 1 roku prodat. K 31. 12. 20xx reálná hodnota dluhopisu činí 19 800 Kč. V lednu následujícího roku je dluhopis prodán za 20 000 Kč.

Č.	Doklad	Obsah účetního případu	Částka P.j.	MD	DAL
1.	VPD	Pořízení dluhopisu za hotové:			
		a) provize zprostředkovateli	2 000	259	x
		b) cena pořízení	17 000	259	x
		c) celkem	19 000	x	211
2.	VÚD	Převedení CP v PC na účet	19 000	253	259
3.	VÚD	Přecenění dluhopisu na reálnou hodnotu	800	253	666
4.	PPD	Tržba z prodeje, byla přijatá za hotové	20 000	211	661
5.	VÚD	V důsledku prodeje byl dluhopis odúčtován	19 800	561	253

259 – Pořízení krátkodobého finančního majetku

1) 19 000 2) 19 000

211 – Pokladna

4) 20 000 1) 19 000

253 – Dluhové cenné papíry k obchodování

2) 19 000 5) 19 800
3) 800

561 – Prodané cenné papíry a podíly

5) 19 800

661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů

4) 20 000

666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku

3) 800

4.1.5 Pořízení, přecenění a prodej kupónového dluhopisu k obchodování

U kupónových dluhopisů se jedná o rozdíl mezi nominální hodnotou cenných papírů vedenou v účetnictví a jeho reálnou nominální hodnotou k rozvahovému dni.

Příklad:

Pořízení kupónového dluhopisu, účetní jednotka uskutečnila v květnu roku 20xx za 16 700 Kč (nominální hodnota dluhopisu činí 16 000 Kč). Záměrem účetní jednotky je CP do 1 roku prodat. Nominální hodnota dluhopisu činila 18 000 Kč k 31. 12. 20xx. V následujícím roce je dluhopis prodán za 21 000 Kč.

Č.	Doklad	Obsah účetního případu	Částka Kč	MD	DAL
1.	VPD	Pořízení kupónového dluhopisu za hotové:			
		a) nominální hodnota	16 000	253/1	x
		b) naběhlý úrok ke dni pořízení	700	253/2	x
		c) celkem	16 700	x	211
2.	VÚD	Poměrná část úroku k rozvahovému dni ²⁸	500	253/2	666
3.	VÚD	Přecenění nominální hodnoty dluhopisu ²⁹	2 000	253/1	666
4.	PPD	Tržby z prodeje dluhopisu	21 000	211	661
5.	VÚD	Odúčtování dluhopisu v důsledku prodeje	18 500	561	253

²⁸ Pevný úrokový výnos dluhopisu činí 1 200 Kč.

²⁹ Nominální hodnota k 31. 12. 200X – Nominální hodnota = Přecenění nominální hodnoty.

253/2 – Dluhové cenné papíry k obchodování – úrok		253/1 – Dluhové cenné papíry k obchodování – pořízení		211 – Pokladna	
1b) 700		1a) 16 000		4) 21 000	1a) 16 000
2) 500		3) 2 000			1b) 700
					3) 2 000
561 – Prodané cenné papíry a podíly		661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku	
5) 18 500			4) 21 000		2) 500
253 – Dluhové cenné papíry k obchodování					
5) 18 500					

4.1.6 Směnky

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.2.2 o dluhových cenných papírech, směnka je cenný papír vyhotovený v předepsané formě, který musí obsahovat všechny náležitosti podle ustanovení směnečného a šekového zákona, jehož podepsáním se dlužník zavazuje věřiteli uhradit svůj závazek.

Pořízení a prodej směnek

Tyto směnky se evidují na účtu 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti. Popřípadě to může být také účet 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti v hodnotě původní pohledávky. Na tomto účtu zůstanou až do uhrazení pohledávky dlužníkem.

Příklad:

Společnost ANDREA a. s., vystavila fakturu 01. 03. 2015 s datem splatnosti do 31. 11. 2015 za prodej výrobků ve výši 700 000 Kč. Za prodané výrobky bude odběratel hradit prostřednictvím směnky. Vydanou směnku společnosti ANDREA a. s., na částku v nominální hodnotě 780 000 Kč, odběratel akceptoval. Po skončení splatnosti byla směnka uhrazena.

Č.	Obsah účetního případu	Částka Kč.	MD	D
1.	Vystavená faktura za prodej výrobků	700 000	311	601
2.	Akceptování směnky odběratelem v původní hodnotě	700 000	256/1	311
3.	Zúčtování úroků za běžné období	80 000	256/2	662
4.	Vypořádání nominální hodnoty směnky:			
	a) Inkaso pořizovací ceny	700 000	x	256/1
	b) Inkaso naběhlého úroku ³⁰	80 000	x	256/2
	c) celková úhrada směnky	780 000	221	x

311 - Odběratelé	256/1 - Dluhové cenné papíry se splatností do roku držené do splatnosti – pořízení	256/2 - Dluhové cenné papíry se splatností do roku držené do splatnosti – úrok
1) 700 000	1) 700 000 4a) 700 000	4b) 80 000
662 - Úroky	601 – Tržby za vlastní výrobky	221 – Peněžní prostředky na účtech (PPÚ)
2) 700 000	1) 700 000	4a) 700 000 4c) 780 000

³⁰ Úrok – je cenou za to, že pohledávka bude uhrazena později.

Příklad:

Účetní jednotka Mona a. s., prodala 21. listopadu 20xx organizaci Anna a. s., služby v hodnotě 2 000 000 Kč s DPH 21 %. Byla vystavena faktura, zároveň cizí směnka se splatností 3 měsíce s úrokem 15 % p. a. (45 700 Kč). Společnost Mona a. s., uvedenou směnku akceptovala a souhlasila s proplacením směnky.

Č.	Obsah účetního případu	Částka Kč.	MD	D
1.	Faktura za prodané služby			
	a) Cena bez DPH	2 000 000	311	602
	b) DPH	420 000	311	343
2.	Společnost vystavila směnku	2 420 000	312	311
3.	Zúčtování úroků	45 700	312	662
4.	Úhrada směnky dlužníkem hotově	2 465 700	211	312

311 - Odběratelé		602 – Tržby z prodeje služeb		211 – Pokladna	
2) 2 420 000			1a) 2 000 000	4) 2 465 700	
1b) 420 000					
1a) 2 000 000					
343 – Daň z přidané hodnoty		662 - Úroky		312 – Směnky k inkasu	
	1b) 420 000		3) 45 700	2) 2 420 000	4) 2 465 700
				3) 45 700	

Příklad:

Společnost KVP Gastro a. s., 1. 12. 2016 nakoupila zboží se splatností do 1. 6. 2016 ve výši 5 000 000 Kč + 21 % DPH. Za nakoupené zboží firma hradí fakturou a také cizí směnkou s úrokem 12 % p. a. (185 000 Kč).

Č.	Obsah účetního případu	Částka Kč.	MD	D
1.	Pořízení zboží na fakturu			
	a) Cena zboží bez DPH	5 000 000	132	321
	b) DPH	1 050 000	343	321
2.	Akceptování směnky	6 050 000	321	322
3.	Zúčtování úroku	185 000	562	322
4.	Platba směnky hotově	6 235 000	322	211

132 – Zboží na skladě a v prodejnách		321 - Dodavatelé		343 – Daň z přidané hodnoty	
1a) 5 000 000		2) 6 050 000	1a) 5 000 000	1b) 1 050 000	
			1b) 1 050 000		
322 – Směnky k úhradě		562 - Úroky		211 – Pokladna	
2) 6 050 000	3) 185 000	3) 185 000			4) 6 235 000
4) 6 235 000					

4.1.7 Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách

Kurzové rozdíly vznikají v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů se zahraničními partnery a také kurzové rozdíly k rozvahovému dni u finančního majetku.

Příklad:

V roce 2016, účetní jednotka nakoupila 200 ks akcií od italské společnosti v nominální hodnotě 300 EUR. Posledním známým kurzem na burze této italské společnosti před účetní uzávěrkou byl 320 EUR za akcií. Domácí kurzy byly stanoveny na základě ČNB.

Č.	Obsah účetního případu	Kurz ČNB	Částka EUR	Částka Kč.	MD	D
Ocenění tržní cenou						
1.	Nákup 200 ks akcií za hotové v hodnotě 300 EUR	27,05	60 000	1 623 000	062	211
2.	Přecenění akcií tržní hodnoty z burzy na 320 EUR	27,03	64 000	1 729 920 106 920	x 062	x 414
Ocenění pořizovací cenou (akcie nejsou obchodovatelné na burze)						
3.	Pořízení 200 ks akcií za hotové v hodnotě 300 EUR	27,05	60 000	1 623 000	062	211
4.	Kurzový rozdíl	27,03	60 000	1 621 800 1 200	x 414	x 062
Prodej akcií						
5.	a) prodej 200 ks akcií za 310 EUR	27,02	62 000	1 675 240	378	661
	b) zrušení oceňovacího rozdílu			1 200	062	414
	c) úbytek akcií za 300 EUR	27,02	60 000	1 621 200	561	062
	d) kurzový rozdíl ³¹			54 040	062	663

062 – Podíly – podstatný vliv		221 – Peněžní prostředky na účtech (PPÚ)		414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a dluhů	
1) 1 351 250	2) 250		1) 1 351 250	2) 250	3) 250
3b) 250	3c) 1 352 250				
3d) 27 045					
378 – Jiné pohledávky		661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		561 – Prodané cenné papíry a podíly	
3a) 1 379 295			3a) 1 379 295	3c) 1 352 250	

³¹ 1 675 240 – 1 621 200 = 54 040

5. Výsledky a diskuse

Záměrem této bakalářské práce bylo soustředění se na problematiku finančního majetku, která je v tomto případě velmi komplikovaná. Ze schémat v praktické části vyplývá složitost problematiky, a to právě vzhledem k oceňování finančního majetku.

Finanční majetek se oceňuje dle více způsobů, a to jsou oceňování finančního majetku při pořízení, k rozvahovému dni (reálnou cenou, tržní cenou nebo posudkem znalce), ocenění ekvivalencí, pořízení v původních cenách neboli oceňování dle IFRS. V případě, kdy je majetek ve společnosti držen dlouhodobě, tak se k rozvahovému dni vždy přeceňuje. Také se do oceňování zahrnují i kurzové rozdíly, které jsou použité tehdy, pokud organizace spolupracuje se zahraničními partnery. Z toho hlediska plyne, že finanční majetek, má specifickou vlastnost, kterou žádný jiný majetek nemá.

Dalším pohledem na finanční majetek, je pohled dle IFRS, Mezinárodní standardy, jež se vykazují v účetnictví jsou souborem standardů, které jsou vydávané radou pro mezinárodní účetní standardy (IASB). IASB upravuje sestavení a prezentace finančních výkazů účetní závěrky, avšak mnoho standardů jsou stále platné pod starým názvem IAS – mezinárodní účetní standardy.

Cílem standardů je dosažení vysoké míry srovnatelnosti a transparentnosti účetních závěrek v celosvětovém rozsahu.

Dle definic IAS 3 jsou finanční investice členěny do 4 základních kategorií na; finanční aktiva ve fair value³² přeceňovaná výsledkově, finanční investice držené do splatnosti, půjčky a pohledávky, a finanční aktiva vhodná k prodeji.

Existují podstatné rozdílnosti mezi Českými účetními předpisy (ČÚP) a Mezinárodními standardy IFRS. Oba tyto standardy vymezují finanční aktiva obdobně. Zahrnují peněžní prostředky, smluvní nárok na získání peněžních prostředků, či jiných finančních aktiv od jiné strany na základě smlouvy. Avšak ČÚP nezahrnují mezi finanční aktiva příjmy příštích období a v řadě specifických ustanovení ani pohledávky.

³² Fair value – je míněno v reálné hodnotě.

6. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo charakterizovat problematiku finančního majetku, většinu účetních situací, které mohou nastat v souvislosti s tímto majetkem. Klasifikace dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku, jeho oceňování, účtování a vykazování v účetnictví obchodních korporací, které jsou účtovány dle vyhlášky č.500/2002 Sb.. Vysvětlit jejich problematiku a znázornit účetní postupy.

Začátek práce byl věnován prvotnímu vysvětlení pojmu finanční majetek, jeho rozdělení na dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek. Dále následovalo vysvětlení pojmu cenný papír a jeho členění dle různých hledisek na základě občanského zákoníku.

Oceňování a účtování cenných papírů a podílů, jsou podrobně popsány a následně znázorněny na schématech. U účtování byly uvedeny účty, kterými se dlouhodobý finanční majetek účtuje. Zároveň je v účetních případech přímo znázorněno pořízení dlouhodobého finančního majetku. Do dlouhodobého finančního majetku se zahrnují cenné papíry a podíly, které se dále dělí na majetkové cenné papíry, dluhové cenné papíry do splatnosti a ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly. Následně je znázorněno oceňování cenných papírů a podílů, které se oceňují více způsoby, včetně ocenění dle IFRS.

Další část práce byla věnována krátkodobému finančnímu majetku neboli jak byl roku 2016 přejmenován na „Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky“. Tato kapitola zahrnuje podrobný popis, oceňování krátkodobého finančního majetku a také jeho účtování a znázornění na konkrétních schématech.

Praktická část byla podrobně věnována klasifikaci, oceňování a zobrazení finančního majetku, jak dlouhodobého, tak krátkodobého v účetnictví. Dlouhodobý finanční majetek se týká cenných papírů, jejich pořízení, přecenění a poté i jejich prodeje. Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky do sebe zahrnují i směnky jejich nákup, přecenění a prodej. Příklady jsou založené na konkrétních účetních případech vlastního zpracování.

7. Seznam použitých zdrojů

- (1) *České účetní standardy: podnikatelé, nevýdělečné organizace, obce, kraje, příspěvkové organizace, organizační složky státu, státní fondy : redakční uzávěrka* . Ostrava: Sagit, 2004. ÚZ. ISBN 9788074881572
- (2) *BŘEZINOVÁ, Hana. Účetní předpisy pro podnikatele. Praha, 2016. ISBN 9788075520500*
- (3) *DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Aktualiz. a rozš. vyd. Brno: BizBooks, 2014. Daně a účetnictví (BizBooks). ISBN 9788026501497*
- (4) *MÜLLEROVÁ, Libuše a Michal ŠINDELÁŘ. Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788024758060*
- (5) *ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. Nový občanský zákoník 2016: rejstřík : redakční uzávěrka 23.11.2015. Ostrava: Sagit, 2015. ÚZ. ISBN 9788072089208*
- (6) *RYNEŠ, Petr. Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k .. Olomouc: ANAG, 2016. Účetnictví (ANAG). ISBN 9788072639946*
- (7) *STROUHAL, Jiří. Oceňování v účetnictví. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 9788074783661*
- (8) *STROUHAL, Jiří. Peněžní prostředky a cenné papíry v účetnictví podnikatelů. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 9788073575571*
- (9) *Účetnictví podnikatelů: Audit : redakční uzávěrka k .. Ostrava: Sagit, 2016. ÚZ. ISBN 9788074881428*
- (10) *Účetnictví podle IAS/IFRS: příklady a případové studie. HINKE, Jana. Praha: Kernberg, 2007. Management praxe (Kernberg). ISBN 9788090396210*

8. Přílohy

Příloha 1: Účtový rozvrh 2016 dle <https://www.du.cz/>

■ Účtový rozvrh 2016

- účtové třídy a účtové skupiny jsou závazné;
- syntetické účty jsou doporučené;
- analytické účty nejsou uvedeny.

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

- 012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 – Software
- 014 – Ostatní ocenitelná práva
- 015 – Goodwill
- 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 – Stavby
- 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory
- 025 – Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 027 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 – Pozemky
- 032 – Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
- 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
- 043 – Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 – Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 – Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 – Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

- 061 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 062 – Podíly – podstatný vliv
- 063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
- 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
- 067 – Ostatní zápůjčky a úvěry
- 068 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
- 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 – Oprávky k softwaru
- 074 – Oprávky k ostatním ocenitelným právům
- 075 – Oprávky ke goodwillu
- 079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 – Oprávky ke stavbám
- 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům
- 085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 087 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadvkům na dlouhodobý majetek
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

11 – Materiál

- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary vlastní výroby
- 123 – Výrobky
- 124 – Mladá a ostatní zvířata

13 – Zboží

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy a závadvky na materiál
- 152 – Poskytnuté zálohy a závadvky na zvířata
- 153 – Poskytnuté zálohy a závadvky na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

- 191 – Opravná položka k materiálu
- 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
- 194 – Opravná položka k výrobkům
- 195 – Opravná položka ke zvířatům
- 196 – Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k poskytnutým zálohám (závdvkům) na zásoby

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

21 – Peněžní prostředky v pokladně

- 211 – Peněžní prostředky v pokladně
- 213 – Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

- 221 – Peněžní prostředky na účtech

23 – Krátkodobé úvěry

- 231 – Krátkodobé úvěry
- 232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 – Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 – Vlastní podíly
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
- 254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 255 – Vlastní dluhopisy
- 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 – Ostatní cenné papíry
- 259 – Pořizovaný krátkodobý finanční majetek

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- 31 – Pohledávky**
 - 311 – Odběratelé
 - 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
 - 314 – Poskytnuté provozní zálohy a závdavky
 - 315 – Ostatní pohledávky
- 32 – Závazky (krátkodobé)**
 - 321 – Dodavatelé
 - 322 – Směnky k úhradě
 - 324 – Přijaté zálohy a závdavky
 - 325 – Ostatní dluhy
- 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi**
 - 331 – Zaměstnanci
 - 333 – Ostatní dluhy vůči zaměstnancům
 - 335 – Pohledávky za zaměstnanci
 - 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- 34 – Zúčtování daní a dotací**
 - 341 – Daň z příjmů
 - 342 – Ostatní přímé daně
 - 343 – Daň z přidané hodnoty
 - 345 – Ostatní daně a poplatky
 - 346 – Dotace ze státního rozpočtu
 - 347 – Ostatní dotace
- 35 – Pohledávky za společníky**
 - 351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
 - 352 – Pohledávky – podstatný vliv
 - 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál
 - 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
 - 355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
 - 358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti
- 36 – Závazky ke společníkům**
 - 361 – Dluhy – ovládaná nebo ovládající osoba
 - 362 – Dluhy – podstatný vliv
 - 364 – Dluhy ke společníkům obchodních korporací při rozdělování zisku
 - 365 – Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace
 - 366 – Dluhy ke společníkům obchodní korporace ze závislé činnosti
 - 367 – Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
 - 368 – Dluhy ke společníkům sdruženým ve společnosti
- 37 – Jiné pohledávky a závazky**
 - 371 – Pohledávky z prodeje obchodního závodu
 - 372 – Dluhy z koupě obchodního závodu
 - 373 – Pohledávky a dluhy z pevných termínových operací
 - 374 – Pohledávky z pachtu
 - 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
 - 376 – Nakoupené opce
 - 377 – Prodané opce
 - 378 – Jiné pohledávky
 - 379 – Jiné dluhy
- 38 – Přechnodné účty aktiv a pasiv**
 - 381 – Náklady příštích období
 - 382 – Komplexní náklady příštích období
 - 383 – Výdaje příštích období
 - 384 – Výnosy příštích období
 - 385 – Příjmy příštích období
 - 388 – Dohadné účty aktivní
 - 389 – Dohadné účty pasivní
- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování**
 - 391 – Opravná položka k pohledávkám
 - 395 – Vnitřní zúčtování
 - 398 – Spojovací účet ve společnosti

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy**
 - 411 – Základní kapitál
 - 412 – Ážio
 - 413 – Ostatní kapitálové fondy
 - 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
 - 416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací
 - 417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací
 - 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací
 - 419 – Změny základního kapitálu
- 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření**
 - 421 – Rezervní fond
 - 423 – Statutární fondy
 - 424 – Ostatní fondy
 - 427 – Jiný výsledek hospodaření minulých let
 - 428 – Nerozdělený zisk minulých let
 - 429 – Neuhrazená ztráta minulých let
- 43 – Výsledek hospodaření**
 - 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
 - 432 – Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku
- 45 – Rezervy**
 - 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů
 - 452 – Rezerva na důchody a jiné dluhy
 - 453 – Rezerva na daň z příjmů
 - 459 – Ostatní rezervy
- 46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím**
 - 461 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
- 47 – Dlouhodobé závazky**
 - 471 – Dlouhodobé dluhy – ovládaná nebo ovládající osoba
 - 472 – Dlouhodobé dluhy – podstatný vliv
 - 473 – Emitované dluhopisy
 - 474 – Dluhy z pachtu
 - 475 – Dlouhodobé přijaté zálohy a závdavky
 - 476 – Dlouhodobé dluhy z obchodních vztahů
 - 477 – Dlouhodobé dluhy ke společníkům
 - 478 – Dlouhodobé směnky k úhradě
 - 479 – Ostatní dlouhodobé dluhy
- 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka**
 - 481 – Odložený daňový dluh a pohledávka
- 49 – Individuální podnikatel**
 - 491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – Náklady

- 50 – Spotřebované nákupy**
 - 501 – Spotřeba materiálu
 - 502 – Spotřeba energie
 - 503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
 - 504 – Prodané zboží
- 51 – Služby**
 - 511 – Opravy a udržování
 - 512 – Cestovné
 - 513 – Náklady na reprezentaci
 - 518 – Ostatní služby
- 52 – Osobní náklady**
 - 521 – Mzdové náklady
 - 522 – Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
 - 523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace
 - 524 – Zákonné sociální pojištění
 - 525 – Ostatní sociální pojištění

526 – Sociální náklady individuálního podnikatele
 527 – Zákonné sociální náklady
 528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky
 531 – Daň silniční
 532 – Daň z nemovitých věcí
 538 – Ostatní daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady
 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
 542 – Zůstatková cena prodaného materiálu
 543 – Dary
 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
 545 – Ostatní pokuty a penále
 546 – Odpis pohledávky
 547 – Mimořádné provozní náklady
 548 – Ostatní provozní náklady
 549 – Manka a škody

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti
 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv
 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
 557 – Odpis kladného goodwillu a aktivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku
 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek
 559 – Tvorba a zúčtování účetních opravných položek

56 – Finanční náklady
 561 – Prodané cenné papíry a podíly
 562 – Úroky
 563 – Kurzové ztráty
 564 – Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
 565 – Mimořádné finanční náklady
 566 – Náklady z finančního majetku
 567 – Náklady z derivátových operací
 568 – Ostatní finanční náklady
 569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
 574 – Tvorba a zúčtování rezerv
 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek

58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktívace
 581 – Změna stavu nedokončené výroby
 582 – Změna stavu polotovarů
 583 – Změna stavu výrobků
 584 – Změna stavu zvířat
 585 – Aktivace materiálu a zboží
 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb
 587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
 588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
 591 – Daň z příjmů – splatná
 592 – Daň z příjmů – odložená
 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
 596 – Převod podílu na výsledek hospodaření společníkům
 597 – Převod provozních nákladů
 598 – Převod finančních nákladů
 599 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

Účtová třída 6 – Výnosy

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží
 601 – Tržby za vlastní výrobky
 602 – Tržby z prodeje služeb
 604 – Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy
 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
 642 – Tržby z prodeje materiálu
 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
 647 – Odpis záporného goodwillu a pasivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku
 648 – Jiné provozní výnosy
 649 – Mimořádné provozní výnosy

66 – Finanční výnosy
 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
 662 – Úroky
 663 – Kurzové zisky
 664 – Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů
 665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
 666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku
 667 – Výnosy z derivátových operací
 668 – Ostatní finanční výnosy
 669 – Mimořádné finanční výnosy

69 – Převodové účty
 697 – Převod provozních výnosů
 698 – Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 – Účty rozvahové
 701 – Počáteční účet rozvahový
 702 – Konečný účet rozvahový

71 – Účet zisků a ztrát
 710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Příloha 2: Účetní rozvaha 2016 dle <https://www.uctovani.net/>

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

**ROZVAHA
(BILANCE)**

ke dni dd.mm.2016

(v celých tisících Kč)

IČ

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

označ a	AKTIVA b	řad c	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	001				
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003				
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)	004				
B. I. 1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005				
	2 Ocenitelná práva	006				
	<i>B.I.2.1. Software</i>	007				
	<i>B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva</i>	008				
	3 Goodwill	009				
	4 Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010				
	5 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011				
	<i>B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek</i>	012				
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	013				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014				
B. II. 1	Pozemky a stavby	015				
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	016				
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	017				
	2 Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	018				
	3 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019				
	4 Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020				
	<i>B.II.4.1. Pěstičské celky trvalých porostů</i>	021				
	<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	022				
	<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	023				
	5 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024				
	<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>	025				
	<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	026				
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027				
B. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028				
	2 Zápůjčka a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoby	029				
	3 Podíly - podstatný vliv	030				
	4 Zápůjčka a úvěry - podstatný vliv	031				
	5 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032				
	6 Zápůjčky a úvěry - ostatní	033				
	7 Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034				
	<i>B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek</i>	035				
	<i>B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</i>	036				

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Min.úč. období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
C.	Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)	037				
C. I.	Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)	038				
C. I. 1	Materiál	039				
	2 Nedokončená výroba a polotovary	040				
	3 Výrobky a zboží	041				
	C.I.3.1. Výrobky	042				
	C.I.3.2. Zboží	043				
	4 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044				
	5 Poskytnuté zálohy na zásoby	045				
C. II.	Pohledávky (ř. 47 + 57)	046				
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	047				
	C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů	048				
	C.II.1.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	049				
	C.II.1.3. Pohledávky - podstatný vliv	050				
	C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka	051				
	C.II.1.5. Pohledávky - ostatní	052				
	C.II.1.5.1. Pohledávky za společníky	053				
	C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	054				
	C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní	055				
	C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	056				
	2 Krátkodobé pohledávky	057				
	C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	058				
	C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	059				
	C.II.2.3. Pohledávky - podstatný vliv	060				
	C.II.2.4. Pohledávky - ostatní	061				
	C.II.2.4.1. Pohledávky za společníky	062				
	C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063				
	C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky	064				
	C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	065				
	C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	066				
	C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	067				
C. III.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)	068				
C. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	069				
	2 Ostatní krátkodobý finanční majetek	070				
C. IV.	Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)	071				
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	072				
	2 Peněžní prostředky na účtech	073				
D. I.	Časové rozlišení (ř. 75 až 77)	074				
D. I. 1	Náklady příštích období	075				
	2 Komplexní náklady příštích období	076				
	3 Příjmy příštích období	077				

označ	PASIVA	řád	Běžné úč.	Min.úč.
a	b	c	období	období
			5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	078		
A.	Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)	079		
A. I.	Základní kapitál (ř. 81 až 73)	080		
1	Základní kapitál	081		
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	082		
3	Změny základního kapitálu	083		
A. II.	Ážio (ř. 85 až 86)	084		
A. II. 1	Ážio	085		
2	Kapitálové fondy	086		
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	087		
	A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	088		
	A.II.2.3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	089		
	A.II.2.4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	090		
	A.II.2.5.Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	091		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)	092		
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	093		
2	Statutární a ostatní fondy	094		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	095		
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	096		
2	Neuhrazená ztráta minulých let	097		
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	098		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)			
	(ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))	099		
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	100		
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 102 + 107)	101		
B. I.	Rezervy (ř. 103 až 106)	102		
B. I. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	103		
2	Rezerva na daň z příjmů	104		
3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105		
4	Ostatní rezervy	106		
C.	Závazky (ř. 108 + 123)	107		
C. I.	Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 +115 + 116 + 117 + 118 + 119)	108		
C. I. 1	Vydané dluhopisy	109		
	C.I.1.1. Vyměnitelné dluhopisy	110		
	C.I.1.2. Ostatní dluhopisy	111		
2	Závazky k úvěrovým institucím	112		
3	Dlouhodobé přijaté zálohy	113		
4	Závazky z obchodních vztahů	114		
5	Dlouhodobé směnky k úhradě	115		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116		
7	Závazky - podstatný vliv	117		
8	Odloužený daňový závazek	118		
9	Závazky - ostatní	119		
	C.I.9.1. Závazky ke společníkům	120		
	C.I.9.2. Dohadné účty pasivní	121		
	C.I.9.3. Jiné závazky	122		

označ	PASIVA	řad	Běžné úč.	Min.úč.
a	b	c	období	období
			5	6
C. II.	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	123		
C. II. 1	Vydané dluhopisy	124		
	<i>C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy</i>	125		
	<i>C.II.1.2. Ostatní dluhopisy</i>	126		
2	Závazky k úvěrovým institucím	127		
3	Krátkodobé přijaté zálohy	128		
4	Závazky z obchodních vztahů	129		
5	Krátkodobé směnky k úhradě	130		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131		
7	Závazky - podstatný vliv	132		
8	Závazky ostatní	133		
	<i>C.II.8.1. Závazky ke společníkům</i>	134		
	<i>C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci</i>	135		
	<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	136		
	<i>C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	137		
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	138		
	<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	139		
	<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	140		
D. I.	Časové rozlišení (ř. 142 + 143)	141		
D. I. 1	Výdaje příštích období	142		
2	Výnosy příštích období	143		
Právní forma účetní jednotky :				
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :				
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		